

Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn

Tuarascáil Bhliantúil 2019

www.blueblindfold.gov.ie

Clár na nÁbhar

RÉAMHRÁ AGUS ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN	2
1. MÍNIÚ AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE	5
CÉARD É GÁINNEÁIL AR DHAOINE.....	5
CÉN FÁTH GO dTARLAÍONN GÁINNEÁIL AR DHAOINE AGUS CÁ hÁIT A dTARLAÍONN SÍ	6
SMUIGLEÁIL DAOINE VS. GÁINNEÁIL AR DHAOINE.....	7
2. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE IN ÉIRINN	8
FORLÉARGAS 2019.....	9
SONRAÍ 2015 - 2019	10
3. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE SAN EORAIP	14
4. FREAGAIRT NA hÉIREANN I LEITH NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE	16
AN DLÍ IDIRNÁISIÚNTA	16
AN CREAT DLÍ IN ÉIRINN	16
TACAÍOCHTAÍ STÁIT D'ÍOSPARTAIGH	17
COIR NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE A CHOMHRAC.....	21
PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA	22
5. MEASÚNUITHE AGUS COMHOIBRIÚ IDIRNÁISIÚNTA.....	24
TUARASCÁIL 2019 NA STÁT AONTAITHE maidir le 'GÁINNEÁIL AR DHAOINE'	24
GRÚPA SANTA MARTA	24
COMHAR TRASTEORANN	25
6. DUL CHUN CINN SA BHLIAIN 2019 - TIONSCADAIL FAOIN bPLEAN NÁISIÚNTA GNÍOMHAÍOCHTA	26
IMEACHTAÍ MÉADAITHE FEASACHTA.....	27
CLÁR CHUN FEASACHT AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE A MHÉADÚ I MEASC PHOBAL DOMHANDA NA nALTRAÍ	27
OILIÚINT.....	29
TAIGHDE	30
MAOINIÚCHÁN	31

RÉAMHRÁ AGUS ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN

Is cúis áthais don Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais an t-aonú tuarascáil déag bhliantúil ar Gháinneáil ar Dhaoine in Éirinn (2019) a thíolacadh ar tuarascáil í a chlúdaíonn an tréimhse ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig 2019.

Comhlíonann an tuarascáil oibleagáidí tuairiscithe na hÉireann faoi Airteagal 19 de Threoir AE maidir le Gáinneáil ar Dhaoine (2011/36/EU)¹.

Seo a leanas struchtúr na tuarascála seo:

- I gCaibidil 1 tugtar sainmhíniú ar gháinneáil ar dhaoine agus tugtar míniú ar shaintréithe na gáinneála ar dhaoine
- I gCaibidil 2 tugtar staitisticí faoi íospartaigh na gáinneála ar dhaoine de réir mar atá sainaitheanta ag Éirinn don bhliain 2019
- I gCaibidil 3 tugtar achoimre ar mhéid na gáinneála san Eoraip
- I gCaibidil 4 tugtar cur síos ar fhreagairt Stáit agus Eagraíochtaí Neamhrialtasacha na hÉireann i leith choir na gáinneála agus i leith cúram a sholáthar d'íospartaigh.
- I gCaibidil 5 díritear ar iarrachtaí na hÉireann chun gáinneáil a chomhrac agus chun tacaíochtaí a chur ar fáil d'íospartaigh.
- I gCaibidil 6 tugtar cur síos ar ghníomhartha suntasacha agus ar dhul chun cinn suntasach a rinneadh sa bhliain 2019 maidir le cuspóirí an Phlean Náisiúnta Gníomhaíochta i gcoinne na gáinneála ar dhaoine a bhaint amach.

In Éirinn, shainaithin an Garda Síochána 42 íospartach a d'fhulaing gáinneáil ar dhaoine sa bhliain 2019. Ba íospartaigh dúshaothraithe ghnéasaigh iad 34 dhuine díobh sin, ba íospartaigh dúshaothraithe saothair iad 3 dhuine díobh, ba íospartaigh dúshaothraithe ghnéasaigh agus dúshaothraithe saothair araon iad 2 dhuine díobh agus ba íospartaigh coiriúlachta éigeantaí iad 3 dhuine díobh. Léiríonn na figiúirí sin laghdú 22 ar na 64 chás a tuairiscíodh i leith na bliana 2018. Mar ab amhlaidh i mblianta roimhe seo, is le dúshaothrú gnéasach a bhain formhór mór na dteagmhas gáinneála ar dhaoine a tuairiscíodh in Éirinn sa bhliain 2019.

Ach is dócha go bhfuil an líon iarbhrí go mór níos airde ós rud é nach mbraitear cuid mhór íospartach. D'fhoilsigh an Coimisiún Eorpach staidéar staitistiúil maidir le gáinneáil ar dhaoine san Aontas Eorpach agus, sa tuarascáil sin, léiríodh go raibh 20,532 dhuine, idir fhir, mhná agus leanaí, cláraithe mar íospartaigh gháinneála san Aontas Eorpach sa tréimhse 2015-2016.

Ní raibh aon chiontuith ann sa bhliain 2019 mar gheall ar chionta gáinneála ar dhaoine agus is maith a thuigtear na deacrachtaí a bhaineann le ciontuith a bhaint amach in aghaidh

---

¹ 'Déanfaidh na Ballstáit na bearta riachtanacha chun rapóirtéirí náisiúnta nó sásraí coibhéiseacha a bhunú. I measc chúraimí na sásraí sin áireofar measúnachtaí a dhéanamh ar threochtaí maidir le gáinneáil ar dhaoine, tomhas a dhéanamh ar thorthaí gníomhaíochtaí in aghaidh na gáinneála, lena n-áirítear staitisticí a bhailiú i ndlúthchomhar leis na heagraíochtaí sochaí sibhialta iomchuí atá gníomhach sa réimse seo, agus tuairisciú a dhéanamh'.

gáinneálaithe. Tá an Garda Síochána ag leanúint de roinnt cásanna a shaothrú go dian ar cásanna iad a tionscnaíodh roimh an mbliain 2019 agus chuir siad tús le caingne maidir le roinnt cásanna nua i rith na bliana 2019.

Déanann Roinn Stáit na Stát Aontaithe measúnú gach bliain ar ghníomhartha de chuid tíortha ar fud an domhain chun gáinneáil ar dhaoine a chomhrac. Choinnigh Éire a rátáil Leibhéal 2 i dTuarascáil 2019 ar Gháinneáil ar Dhaoine, rud a léiríonn, maidir le rialtas na hÉireann, “nach gcomhlíonann sé go hiomlán na caighdeáin íosta i leith deireadh a chur le gáinneáil ach go bhfuil iarrachtaí suntasacha á ndéanamh chun deireadh a chur léi”.

Sa Dara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn a Chosc agus a Chomhrac, tugtar gealltanas go gcinnteoidh an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais go mbeidh maoiniúchán ar fáil d'Eagraíochtaí Neamhrialtasacha atá gníomhach i réimse na gáinneála ar dhaoine. Tríd an ngealltanas sin, tugtar aitheantas don ról atá ag Eagraíochtaí Neamhrialtasacha maidir le cabhrú le híospartaigh na gáinneála ar dhaoine rochtain a fháil ar na tacaíochtaí riachtanacha chun cabhrú leo téarnamh ón uafás a d'fhulaing siad. Sa bhliain 2019, chuir an Roinn maoiniúchán €350,000 ar fáil do Ruhama:, mar aon le maoiniúchán €84,500 a chur ar fáil d'Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn.

Mar chuid d'obair Líonra Rapóirtéirí Náisiúnta nó Sásraí Coibhéiseacha an Aontais Eorpaigh maidir le Gáinneáil ar Dhaoine, ar an 4 agus ar an 5 Nollaig 2019, d'fhógair Éire go ndéanfaí Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas (CÉCDC) a ainmniú mar ár gcéad Rapóirtéir Náisiúnta i leith Chosc na Gáinneála ar Dhaoine agus d'fhreastail CÉCDC ar an gcruinniú sa cháil sin den chéad uair.

Le linn Lá Frithgháinneála Daoine an Aontais Eorpaigh, ar an 18 Deireadh Fómhair, d'óstáil an Roinn imeacht i dTeach Cúirte Chorcaí chun comóradh a dhéanamh ar óráid a thug Frederick Douglass ansin sa bhliain 1845, is é sin le rá, an sclábhaí éalaitheach agus an státaire Meiriceánach. Bhí 150 duine i láthair ag an imeacht agus d'fhreastail roinnt daoine ar dphróifíle air, lena n-áirítear na daoine seo a leanas: An Tánaiste, an tAire Stanton, Coimisinéir an Gharda Síochána, Ambasadóirí na Stát Aontaithe, na Rómáine agus na Liotuáine, agus Breithiúna de chuid na hÉireann. Ina dhiaidh sin bhí an t-imeacht dar teideal 'Soilsigh Corcaigh' ar lena linn a aibhsíodh roinnt foirgneamh suntasach i gCathair Chorcaí i ndath gorm chun aird a tharraingt ar gháinneáil ar dhaoine.

Sa bhliain 2019, chuir Coláiste Mhuire Gan Smál, Luimneach, tús le tionscadal grinntaighde maidir le nithe a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine ar fud oileán na hÉireann. Is é aidhm an tionscadail tacair shonraí ardchaighdeáin atá ann in Éirinn agus atá bainteach le gáinneáil ar dhaoine a shainaithint agus feasacht a mhéadú maidir le cineál agus scála na gáinneála ar dhaoine ar fud oileán na hÉireann.

Tá an Roinn ag leanúint den láithreán gréasáin ar a dtugtar 'Blue Blindfold' www.blueblindfold.gov.ie a chothabháil, ar láithreán gréasáin é ar a soláthraítear forléargas sothuigthe i dtaobh conas a thagann an choir chun cinn in Éirinn, i dtaobh conas is féidir le daoine den phobal comharthaí na gáinneála a aithint agus a thuirisciú agus i dtaobh conas a thacaíonn an Stát le híospartaigh na gáinneála sin tar éis iad a shainaithint. Tá an tuarascáil

seo, agus na tuarascálacha a bhí ann roimhe seo faoin ábhar seo, ar fáil ar an láithreán gréasáin sin. Spreagann móitíf an *'Blue Blindfold'* do dhaoine den phobal gan neamhshuim a dhéanamh de chomharthaí na gáinneála ar dhaoine.

Ar bhonn idirnáisiúnta, ghlac Éire páirt, sa bhliain 2019, i Laethanta Comhghníomhaíochta Ardán Ildisciplíneach Eorpach an Aontais Eorpaigh in aghaidh Bagairtí Coiriúla (EMPACT). Seoladh na himeachtaí sin in Aerfort Bhaile Átha Cliath agus bhí siad dírithe ar íospartaigh ionchasacha an dúshaothraithe saothair, an dúshaothraithe ghnéasaigh agus na gáinneála ar leanaí a shainaithint.

Ina theannta sin, i mí Iúil 2019, rinne Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus Coláiste Ríoga na Máinleá in Éirinn, i gcomhpháirtíocht le Comhairle Idirnáisiúnta na nAltraí, clár a lainseáil chun feacht ar gháinneáil ar dhaoine a mhéadú i measc 20 milliún altra ar fud an domhain. Chuir an Tánaiste, an tAire Sláinte agus an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais fáilte roimh leabhrán cuimsitheach a lainseáladh le linn Chomhdháil Chomhairle Idirnáisiúnta na nAltraí i Singeapór.

An Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais
Bealtaine 2020

1. MÍNIÚ AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE CÉARD É GÁINNEÁIL AR DHAOINE

Is coir é Gáinneáil ar Dhaoine agus is sárú ar chearta an duine é. Le gur féidir staid a bheith ina staid gáinneála, ní mór trí ghné shainiúla (gníomh, modh, agus cuspóir) a bheith ann:

- Ní mór GNÍOMH earcaíochta, iompair, aistrithe, dídeanaithe nó glactha a bheith déanta ar mhaithe le ...
- Is ionann an MODH agus foréigean nó cineálacha eile comhéigin, fuadaigh, calaoise, meallaidh, drochúsáide cumhachta nó staide leochaileachta a bhagairt nó a úsáid, nó íocaíochtaí a thabhairt nó a ghlacadh, agus ní mór go gcuirtear i gcrích é ar mhaithe le ...
- DÚSHAOTHRÚ i.e. dúshaothrú gnéasach, dúshaothrú saothair, iarraidh déirce éigeantach, coiriúlacht éigeantach nó baint orgáin.

Gáinneáil ar leanaí: nóta tábhachtach:

Ní féidir le leanbh toiliú le gáinneáil a dhéanamh air nó uirthi agus, dá bhrí sin, níl feidhm ag gné an MHODHA maidir le leanaí. I gcás linbh, is leor an GNÍOMH a bhaineann le leanbh a earcú, a iompar, a aistriú, a dhídeanú nó a ghlacadh ar mhaithe le DÚSHAOTHRÚ le go mbeidh gáinneáil i gceist.

Mar an gcéanna, is annamh a bheidh gáinneáil ar dhaoine i gceist mar thoradh ar leanbh a dhúshaothrú gan gné an GHNÍMH a bheith ann, cé gur cion coiriúil eile é.

Is annamh a bhíonn daoine den phobal i gcoitinne in ann íospartaigh gáinneála a shainaithint

Tá na trí ghné shainiúla thuas le brath sa sainmhíniú ar gháinneáil ar dhaoine mar atá leagtha amach i **Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa faoi Bheartaíocht in aghaidh na Gáinneála ar**

Dhaoine agus i bPrótacal na Náisiún Aontaithe chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar mhná agus ar leanaí a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Ghearradh ina Leith a lena bhForlíontar Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe in aghaidh Coireachta Eagraithe Trasnáisiúnta agus Treoir:

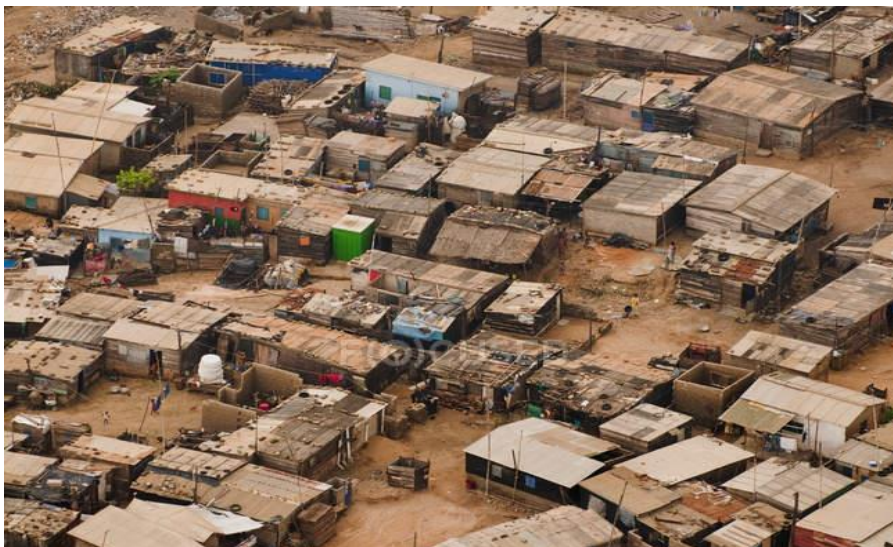
“Ciallóidh gáinneáil ar dhaoine daoine a earcú, a iompar, a aistriú, a dhídeanú nó a ghlacadh trí fhoréigean nó cineálacha eile nó cineálacha eile comhéigin, fuadaigh, calaoise, meallaidh, drochúsáide cumhachta nó staide leochaileachta a bhagairt nó a úsáid, nó íocaíochtaí a thabhairt nó a ghlacadh d’fhonn toiliú a fháil ó dhuine a bhfuil smacht aige nó aici ar dhuine eile, ar mhaithe le dúshaothrú.

Folóidh dúshaothrú, ar a laghad, dúshaothrú striapachais daoine eile nó cineálacha eile dúshaothraithe ghnéasaigh, saothar éigeantach nó seirbhísí éigeantacha, sclábhaíocht nó cleachtais atá comhchosúil le sclábhaíocht, daoirse nó orgáin a bhaint.”

In Éirinn, tá na sainmhínithe sin curtha san áireamh san **Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008** agus san **Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú) 2013**.

CÉN FÁTH GO dTARLAÍONN GÁINNEÁIL AR DHAOINE AGUS CÁ HÁIT A dTARLAÍONN SÍ

Is coir ardbhrabúis-ísealriosca í an gháinneáil ar dhaoine agus í bunaithe ar phrionsabail an tsoláthair agus an éilimh. Déanann líonraí nó daoine coiriúla teacht i dtír ar shraith nithe ar a dtugtar ‘brúigh agus tarraing’ agus míníonn sé sin an chúis go dtarlaíonn sé go mbíonn daoine leochaileacha nach bhfuil deiseanna acu agus a bhfuil dálaí maireachtála uathu ina dtír féin nó i dtír iasachta gafa mar chuid de shlabhra gáinneála ar dhaoine. Is é an méid sin, mar aon leis an éileamh ar shaorshaothar agus ar sheirbhísí gnéasacha, a chothaíonn an gháinneáil ar dhaoine.

Is fachtóir riosca é an bhochtaineacht i dtaca le daoine teacht chun bheith ina n-ábhar gáinneála.

Is féidir daoine a gháinneáil isteach ar chineálacha éagsúla oibre san earnáil talmhaíochta, san earnáil mhonaraíochta agus sa tionscal seirbhíse. D'fhéadfadh obair bhialainne agus óstáin, obair tí, agus obair i réimsí na tógála, na talmhaíochta agus na siamsaíochta a bheith i gceist leis sin. Is féidir daoine a gháinneáil isteach i saol an striapachais, is féidir a thabhairt orthu gabháil d'iarraidh déirce agus do choiriúlacht, lena n-áirítear trí dhrugaí neamhdhleathacha a shaothrú nó trí dhéileáil iontu.

SMUIGLEÁIL DAOINE VS. GÁINNEÁIL AR DHAOINE

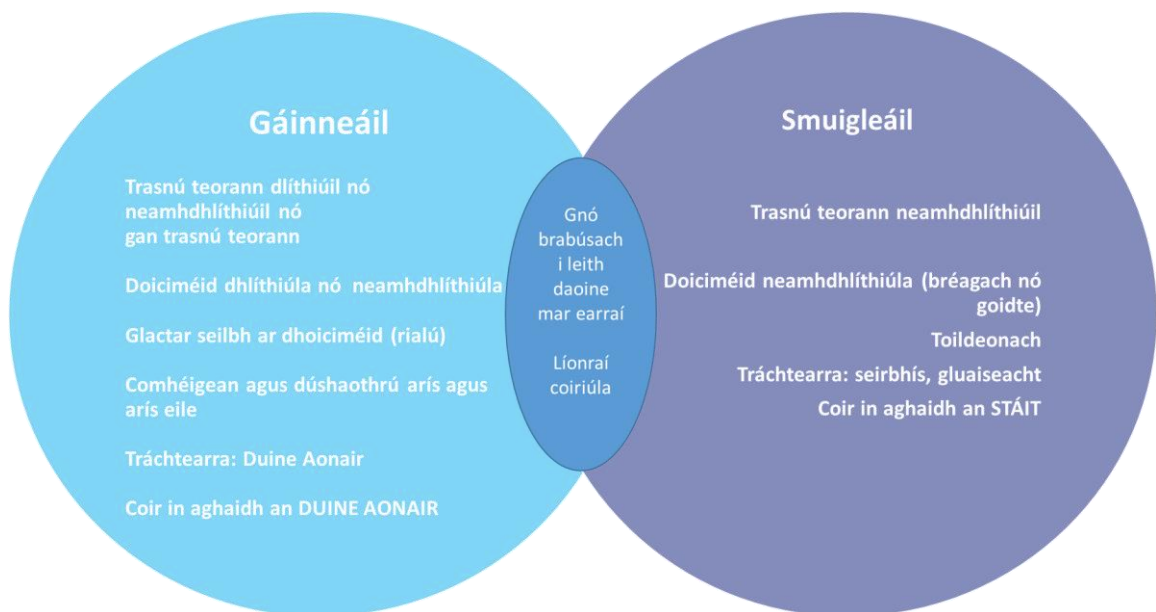
Tá sé tábhachtach an t-idirdhealú idir gáinneáil ar dhaoine agus smuigleáil daoine a thabhairt do d'aire. Is é atá sa difríocht iomchuí ná gur **rud neamhthoiliúil é an gháinneáil** ach bíonn toiliú i gceist le smuigleáil daoine, is é sin, toiliú ón duine atá á smuigleáil.

An rud a gcuirtear tús leis mar smuigleáil, d'fhéadfadh sé teacht chun bheith ina staid gháinneála nuair a dhéantar duine a smuigleáladh a dhúshaothrú ina dhiaidh sin trí fhoréigean, trí chomhéigean, trí mhealladh etc. le linn na smuigleála nó dá héis.

- Is é atá i gceist le smuigleáil daoine ná éascaíocht a dhéanamh, ar mhodh neamhdhleathach, i leith imircigh a bheith ag teacht isteach i Stát agus, os a choinne sin, ní mór foréigean, comhéigean nó mealladh a bhagairt nó a úsáid in aghaidh íospartaigh (aosaigh) a bheith ann i dtaca le gáinneáil de.
- Trí bhíthin smuigleáil daoine, éascaítear iontráil neamhdhleathach duine isteach sa Stát ach d'fhéadfadh sé go dtiocfadh íospartaigh na gáinneála isteach sa Stát ar mhodh dleathach agus ar mhodh neamhdhleathach araon.

- Ní mór go ndéantar smuigleáil daoine thar theorainneacha idirnáisiúnta ach níl aon cheanglas ann gur thrasnaigh duine teorainn le go mbeidh gáinneáil i gceist - is féidir gáinneáil a bheith ann laistigh de theorainneacha náisiúnta agus tarlaíonn sí laistigh de theorainneacha náisiúnta.
- Cé gur minic a tharlaíonn smuigleáil daoine faoi dhálaí contúirteacha nó táireacha, is é a bhíonn i gceist léi ná imircigh a thoiligh leis an smuigleáil. Maidir le híospartaigh na gáinneála, níor thoiligh siad riamh nó, i gcás inar thoiligh siad ar dtús, tá an toiliú sin gan bhrí mar thoradh ar ghníomhartha comhéigin, meallaidh nó drochúsáide an lucht gáinneála.
- Tagann deireadh le smuigleáil daoine nuair a shroicheann na himircigh a gceann scríbe; murab ionann agus gáinneáil, níl dúshaothrú leanúnach íospartach i gceist léi.

2. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE IN ÉIRINN

Nóta maidir le staitisticí:

Is deacair meastachán a dhéanamh ar mhéid na gáinneála mar gheall ar an líon beag íospartach a shainnítear gach bliain agus mar gheall ar shaintréithe na gáinneála ar dhaoine, lena n-áirítear an rúndacht a bhaineann léi agus an forluí atá ag baint léi i dtaca le gníomhaíochtaí neamhdhleathacha. De bhreis air sin, mar thoradh ar an líon measartha íseal íospartach in aon bhliain áirithe, is féidir le teagmhais aonuaire a mbíonn líon mór íospartach i gceist iontu tionchar suntasach a imirt ar na figiúirí foriomlána.

Dá bhrí sin, soláthraíonn na tuarascálacha staitistiúla atá ann sa roinn seo anailís mhionsonraithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil d'údaráis, seachas cuntas beacht a thabhairt ar mhéid an fheiniméin in Éirinn.

Glacann tuarascáil bhliantúil 2019 leis an gcur chuige a bhí ann i mblianta roimhe seo maidir le haicmiú íospartach coireanna a ionchúisíodh faoi alt 3(2) den Acht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí 1998 (arna leasú leis an Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008). Ar bhonn an dea-chleachtais idirnáisiúnta, ní dhéantar na híospartaigh sin a chomhaireamh mar íospartaigh gáinneála.

FORLÉARGAS 2019

Rinne an Garda Síochána 42 íospartach a d'fhulaing gáinneáil ar dhaoine sa bhliain 2019. Ba íospartaigh dúshaothraithe ghnéasaigh iad 34 dhuine díobh sin, ba íospartaigh dúshaothraithe saothair iad 3 dhuine díobh, ba íospartaigh dúshaothraithe ghnéasaigh agus dúshaothraithe saothair araon iad 2 dhuine díobh agus ba íospartaigh coiriúlachta éigeantaí iad 3 dhuine díobh.

Tábla 1 An Líon iomlán íospartach a sainaithníodh in Éirinn sa bhliain 2019		
	An Líon	Iomlán mar %
An Líon Iomlán Íospartach a Sainaithníodh	42	100%
Aosaigh	33	79%
Mionaoisigh	9	21%
Cionta a tharla in Éirinn	20	48%
Cionta a tharla lasmuigh d'Éirinn	22	52%

Maidir le híospartaigh ar tharla an choir ina leith lasmuigh d'Éirinn, ligeadh na daoine sin isteach i gcóras na dtacaíochtaí Stáit ar a dtugtar an Córas Náisiúnta Atreorúcháin agus tugtar na seirbhísí céanna dóibh a bheadh ar fáil dá mba rud é gur tharla an choir laistigh den tír.

Tábla 2 Tíortha Foinse	An Líon	Iomlán mar %
An Nigéir	17	40%
An Rómáin	3	7%
An Albáin	2	5%
An Chéinia	2	5%
Vítneam	2	5%
Poblacht Dhaonlathach an Chongó	2	5%
Siarra Leon	2	5%
An tSiombáib	2	5%
Eile	10	23%

Tábla 3 Gáinneáil de réir an Chineáil Dúshaothraithe	An Líon	Iomlán mar %
Gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach	34	81%
Gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú saothair	3	7%
Gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach agus dúshaothrú saothair	2	5%
Gáinneáil ar mhaithe le coiriúlacht éigeantach	3	7%
Iomlán	42	100%

SONRAÍ 2015 - 2019

Sna táblaí atá ann ina dhiaidh seo, leagtar amach an líon íospartach a sainaitníodh in Éirinn le 5 bliana anuas, an cineál dúshaothraithe a rinneadh orthu agus a réigiún tionscnaimh.

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR BLIANA, AOISE AGUS INSCNE

I dTábla 4, déantar an líon íospartach amhrasta a shainaithin an Garda Síochána a thaispeáint de réir na bliana inar braitheadh na cásanna lena mbaineann, de réir aoise agus de réir inscne. Braitheadh 318 íospartach le 5 bliana anuas agus sainaitníodh 42 íospartach sa bhliain 2019.

Tábla 4 Íospartaigh amhrasta de réir bliana, aoise agus inscne					
Bliain	Aois	Baineann	Fireann	Trasinscne	Iomlán
2015	Aosaigh	35	19	1	55
	Mionaoisigh	6	1	-	7
	Iomlán	41	20	1	62
2016	Aosaigh	38	36	-	74
	Mionaoisigh	1	-	-	1
	Iomlán	39	36	-	75
2017	Aosaigh	42	30	-	72
	Mionaoisigh	3	-	-	3

	Iomlán	45	30	-	75
2018	Aosaigh	30	29	-	59
	Mionaoisigh	3	2	-	5
	Iomlán	33	31	-	64
2019	Aosaigh	31	2	-	33
	Mionaoisigh	7	2	-	9
	Iomlán	38	4	-	42
Iomlán	Aosaigh	176	116	1	293
	Mionaoisigh	20	5	-	25
	Iomlán	196	121	1	318

Le 3 bliana anuas, tá laghdú ag teacht ar an líon íospartach a bhraitear in aghaidh na bliana. Ach, i bhfianaise na líonta measartha íseal íospartach a bhraitear in Éirinn, is féidir le teagmhais aonuaire ina mbraitear líon mór íospartach in aon iarraidh amháin tionchar a imirt ar na figiúirí in aon bhliain áirithe.

Tharla athrú sa mhiondealú inscne i dtaca le híospartaigh na gáinneála ar dhaoine in Éirinn sa tréimhse ó 2018 go 2019. Sa bhliain 2018, b'ionann líon na n-íospartach fireann agus 49% de na híospartaigh agus b'ionann líon na n-íospartach baineann agus 51% de na híospartaigh. Sa bhliain 2019, tháinig athrú ollmhór air sin sa mhéid nach raibh sa líon íospartach fireann ach 6% de na híospartaigh agus gur mhná a bhí i gceist le 94% de na híospartaigh.

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR RÉIGIÚIN AGUS DE RÉIR AN CHINEÁIL DÚSHAOTHRAITHE

I dTábla 5, tugtar miondealú ar na 318 n-íospartach gáinneála ar dhaoine de réir réigiún tionscnaimh.

Tábla 5 Íospartaigh amhrasta de réir bliana agus réigiún tionscnaimh		
Bliain	Réigiún Tionscnaimh	Iomlán
2015	An Afraic	20
	LEE	36
	Meiriceá Theas	1
	An Áise	3
	Eoraip Neamh-LEE	1
	Eile	1
2016	An Afraic	17
	LEE	47
	Meiriceá Theas	4
	An Áise	6
	Eoraip Neamh-LEE	1
2017	An Afraic	28
	LEE	22
	Meiriceá Theas	4

	An Áise	19
	Éire	2
2018	An Afraic	35
	LEE	19
	Meiriceá Theas	2
	An Áise	6
	Eoraip Neamh-LEE	1
	Éire	1
2019	An Afraic	31
	LEE	8
	Meiriceá Theas	1
	An Áise	2
Iomlán	An Afraic	131
	LEE	132
	Meiriceá Theas	12
	An Áise	36
	Eoraip Neamh-LEE	3
	Éire	3
	Eile	1
	Iomlán	318

Le 5 bliana anuas, bhain 42% de na cásanna amhrasta maidir le híospartaigh leis an réigiún LEE agus bhain 31% díobh le réigiún na hAfraice agus bhain 11% díobh le réigiún na hÁise.

ÍOSPARTAIGH DE RÉIR BLIANA, DÚSHAOTHRAITHE AGUS INSCNE

Tháinig an tAcht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú) 2013 i bhfeidhm i mí Lúnasa 2013 agus, leis an Acht sin, leathnaíodh an sainmhíniú ar gháinneáil ar dhaoine chun dúshaothrú duine ar mhaithe le hiarraidh déirce éigeantach agus rannpháirtíocht éigeantach i ngníomhaíochtaí coiriúla le haghaidh gnóchan airgeadais a chur san áireamh. Roimhe sin, rinneadh na catagóirí sonracha dúshaothraithe líomhnaithe sin a thaifeadh mar ‘dúshaothrú neamhchatagóirithe’ nó mar ‘dúshaothrú saothair’.

I dTábla 6 thíos, taispeántar an treocht maidir le cineál an dúshaothraithe in Éirinn.

Tábla 6 Íospartaigh de réir bliana, dúshaothraithe agus inscne					
Bliain	An Cineál Dúshaothraithe	Baineann	Fireann	Trasinscne	Iomlán
2015	Dúshaothrú	30	1	1	32
	Gnéasach	8	15	-	23
	Dúshaothrú	1	4	-	5
	Saothair	2	-	-	2
	Coiriúlacht				

	Éigeantach Dúshaothrú Gnéasach & Saothair				
2016	Dúshaothrú	32	-	-	32
	Gnéasach	6	32	-	38
	Dúshaothrú	-	4	-	4
	Saothair	1	-	-	1
	Coiriúlacht Éigeantach Dúshaothrú Gnéasach & Saothair				
2017	Dúshaothrú	28	3	-	31
	Gnéasach	11	24	-	35
	Dúshaothrú	5	3	-	8
	Saothair	1	-	-	1
	Coiriúlacht Éigeantach Iarraidh Déirce Éigeantach				
2018	Dúshaothrú	26	1	-	27
	Gnéasach	7	28	-	35
	Dúshaothrú	-	2	-	2
	Saothair Coiriúlacht Éigeantach				
2019	Dúshaothrú	33	1	-	34
	Gnéasach	2	1	-	3
	Dúshaothrú	3	2	-	5
	Saothair Eile*				
Iomlán	Dúshaothrú	149	6	1	156
	Gnéasach	34	100		134
	Dúshaothrú	6	13	-	19
	Saothair	3	-	-	3
	Coiriúlacht	1	-	-	1
	Éigeantach	3	2	-	5
	Dúshaothrú Gnéasach & Saothair Iarraidh Déirce Éigeantach Eile				

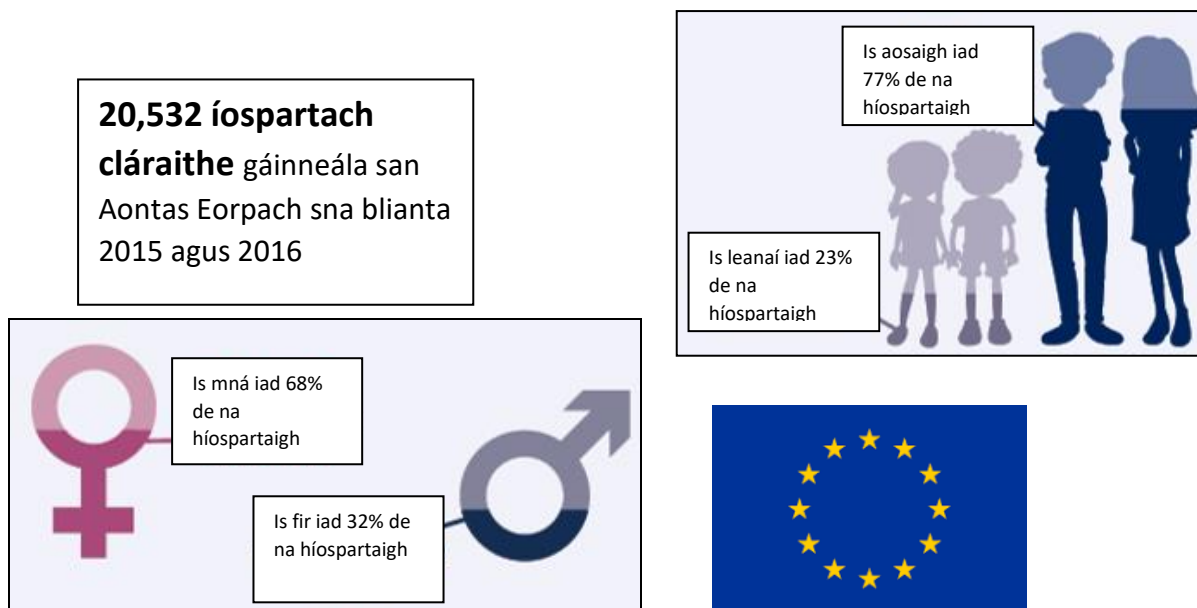
*Léiríonn 'Eile' meascán de choiriúlacht éigeantach agus de Dhúshaothrú Saothair agus Dúshaothrú Gnéasach

3. MÉID NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE SAN EORAIP

Rinne an Coimisiún Eorpach mórstaidéar staitistiúil is déanaí² maidir le gáinneáil ar dhaoine san Aontas Eorpach a fhoilsiú i mí na Nollag 2018. Léiríonn an staidéar sin staitisticí a tiomsaíodh ar leibhéal Bhallstáit an Aontais Eorpaigh maidir le gáinneáil ar dhaoine. I dtaca leis an bpróiseas bailithe sonraí sin, chuathas i dteagmháil le gach ceann de na 28 mBallstát agus clúdaíonn sé na blianta 2015 agus 2016 agus déantar uasdátú ar shonraí a bailíodh sa bhliain 2014 de réir mar is iomchuí.

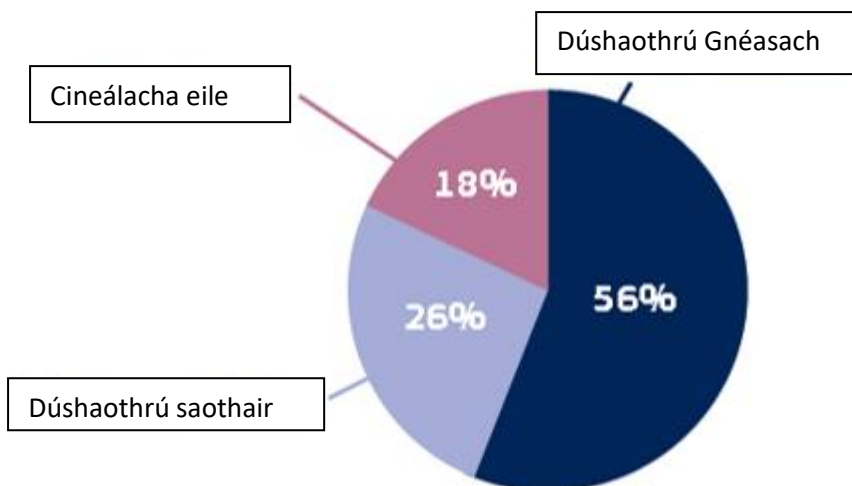
Sa tuarascáil sin, léiríodh go raibh 20,532 dhuine, idir fhir agus mhná agus leanaí, cláraithe mar íospartaigh na gáinneála san Aontas Eorpach sa tréimhse 2015-2016. Ach is dócha go bhfuil an líon iarbhír go mór níos airde ós rud é nach mbraitear cuid mhór íospartach.

Léiríonn na figiúirí gur mná agus cailíní an grúpa is leochailí i gcónaí i leith gáinneála sa mhéid gurb ionann a líon agus 68% de na híospartaigh chláráithe agus is ionann an líon leanaí, mar aicme aonair, agus 23% de na híospartaigh chláráithe.

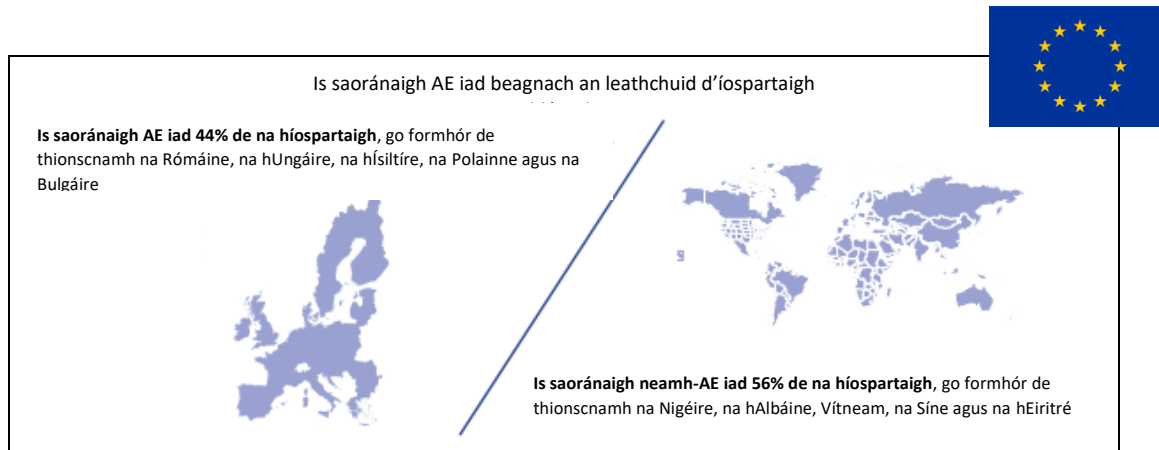
Is é an dúshaothrú gnéasach an cineál dúshaothraithe is coitianta agus is ionann a mhéid agus níos mó ná an leathchuid (56%) de na híospartaigh chláráithe i dtaca le híospartaigh na gáinneála ar dhaoine de. Ba é an dúshaothrú saothair ba chuspóir do gháinneáil i gcás thart ar an gceathrú cuid (26%) de na híospartaigh chláráithe. Ba é a bhí i gceist le cineálacha 'Eile' ná 18%.

² Tá an tuarascáil iomlán ar fáil ag: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20181204_data-collection-study.pdf ; leathán fóras ar fáil ag: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20181204_agenda-on-security-factsheet-report-thb_en.pdf

Tá leibhéal na n-ionchúiseamh agus na gciontuithe íseal, is é sin le rá, tuairiscíodh go raibh 5,979 n-ionchúiseamh agus 2,927 gciontú ann. Níor tuairiscíodh ach 18 gciontú mar gheall ar úsáid feasach seirbhísí a bhí á soláthar ag íospartaigh.

Thug an Coimisiún dá aire gurbh amhlaidh, d’ainneoin gur bhreithnigh na saineolaithe nach raibh aon treochtaí inbhraite ann, gur thug siad cobhsaíocht leanúnach faoi deara i ndáil le sonraí ar leith e.g.: Tá 95% d’íospartaigh an dúshaothraithe ghnéasaigh baineann; baineann 75% de na hionchúisimh le gáinneáil ghnéasach.

4. FREAGAIRT NA hÉIREANN I LEITH NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE

AN DLÍ IDIRNÁISIÚNTA

Tá reachtaíocht náisiúnta na hÉireann bunaithe ar an tiomantas domhanda agus Eorpach maidir le comhrac a dhéanamh in aghaidh na gáinneála ar dhaoine. Is iad seo a leanas na príomhionstraimí idirnáisiúnta:

- **Prótacal Palermo na Náisiún Aontaithe** sa bhliain 2000: Prótacal chun Gáinneáil ar Dhaoine, go háirithe ar Mhná agus ar Leanaí a Chosc, a Chur faoi Chois agus Pionós a Gherradh ina Leith, lena bhforlíontar Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe in aghaidh Coireacht Eagraithe Trasnáisiúnta³.
- **Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa** in aghaidh Gáinneáil ar Daoine: Coinbhinsiún de chuid Chomhairle na hEorpa sa bhliain 2005 maidir le Gníomhaíocht in aghaidh Gáinneáil ar Dhaoine, ar coinbhinsiún é a daingníodh i mí Iúil 2010⁴.
- **Treoir AE 2011/36/EU**

AN CREAT DLÍ IN ÉIRINN

Trí reachtaíocht na hÉireann agus, chomh maith leis sin, trí bhearta riaracháin maidir le tacaíocht d'íospartaigh, cuirtear na conarthaí idirnáisiúnta sin i bhfeidhm go hiomlán.

Is iad seo a leanas na príomhionstraimí dlí in Éirinn:

- An tAcht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008⁵. Is é an tAcht sin an príomh-Acht maidir le gáinneáil agus tugtar sainmhíniú ann ar an gcoir agus ar na pionóis ina leith, cé is moite de gháinneáil ghnéasach ar leanaí. Leis an Acht, déantar coir de na gníomhartha seo a leanas: gáinneáil ar aosaigh; gáinneáil ar leanaí chun críoch seachas dúshaothrú gnéasach (rud a ndéileáiltear leis in Acht 1998 - féach anseo thíos); striapach a dhéanamh de dhuine ar a ndearnadh gáinneáil; agus íocaíocht a thabhairt i leith gnéas le duine ar a ndearnadh gáinneáil.
- An tAcht um Gháinneáil ar Leanaí agus Pornagrafaíocht Leanaí 1998⁶. Clúdaíonn an tAcht seo gáinneáil ar leanaí, drochúsáid gnéasach leanaí agus pornagrafaíocht

³<https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/protocoltraffickinginpersons.aspx>

⁴<https://rm.coe.int/168008371d>

⁵<http://www.irishstatutebook.ie/eli/2008/act/8/enacted/en/print.html>

⁶<http://www.irishstatutebook.ie/eli/1998/act/22/enacted/en/print.html>

leanaí. I dtaca le gáinneáil ar dhaoine de, déantar coir, leis an Acht, de gháinneáil ar leanaí ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach.

- An tAcht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) (Leasú) 2013⁷. Le hAcht leasaitheach 2013, modhnaíodh an sainmhíniú ar Dúshaothrú Saothair le go mbeadh sé i gcomhréir le sainmhínithe de chuid na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair ar saothar éigeantach agus tugadh éifeacht do Threoir AE 2011/36/AE.

TACAÍOCHTAÍ STÁIT D'ÍOSPARTAIGH

ÍOSPARTAIGH A SHAINAITHINT

Féadfaidh íospartach gáinneála teacht ar chabhair ar roinnt bealaí. Féadfaidh siad teacht chun cinn iad féin chuig an nGarda Síochána nó chuig seirbhís eile de chuid an Stáit. D'fhéadfadh sé tarlú go dtarrthálfaidh an Garda Síochána iad le linn oibríocht phóilíneachta. Féadfaidh siad dul i dteagmháil le hEagraíocht Neamhrialtasach (a bhfaigheann cuid acu maoiniúchán ón Stát), amhail Ruhama nó Ionad Chearta na nMirceach in Éirinn. Ina theannta sin, tugann na hEagraíochtaí Neamhrialtasacha sin tacaíocht leanúnach d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine. D'fhéadfadh sé tarlú freisin go dtiocfaidh Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, Tusla, an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre, ambasáidí agus daoine den phobal ar íospartaigh freisin. Tá feasacht i measc an phobail thar a bheith tábhachtach i dtaca le híospartaigh ionchasacha gáinneála a shainaithint. Tá tuilleadh faisnéise faoi tháscairí i leith na gáinneála ar dhaoine ar fáil ar an láithreán gréasáin 'Blue Blindfold' (www.blueblindfold.gov.ie).

Déantar íospartaigh ionchasacha a tharchur chuig an nGarda Síochána le go sainaithneofar an stádas sin ina leith agus chun iad a thaifeadadh sa Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin, mar a thugtar ar na tacaíochtaí Stáit.

AN MHEICNÍOCHT NÁISIÚNTA ATREORÚCHÁIN AGUS NA STRUCHTÚIR RIARACHÁIN TACAÍOCHTA

Cuireann Éire córas íospartach-láraithe tacaíochtaí Stáit ar fáil d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine atá sainaitheanta ag an nGarda Síochána. Tá na tacaíochtaí sin ar fáil tríd an Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin ar creat é trína gcomhlíonann an Stát a cuid oibleagáidí chun cearta daonna íospartaigh gáinneála a chosaint agus a chur chun cinn, agus í ag obair i gcomhar leis an tsochaí shibhialta. I measc na dtacaíochtaí sin áirítear cóiríocht, seirbhísí liachta, cúnamh dlíthiúil agus comhairle dhlíthiúil, gan trácht ar thacaíochtaí eile.

I gcás nach mian le híospartaigh gáinneála, ná nach mian le daoine atá ag obair thar ceann íospartach, a bheith i dteagmháil leis an nGarda Síochána, ní thaifeadtar sa Mheicníocht

⁷<http://www.irishstatutebook.ie/eli/2013/act/24/enacted/en/print.html>

Náisiúnta Atreorúcháin iad agus ní féidir leo leas a bhaint as na seirbhísí go léir a sholáthraíonn an Stát go díreach. Ach tuigeann an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais an leisce a bhíonn ar roinnt íospartach teacht chun tosaigh agus, dá bhrí sin, soláthraíonn an Roinn maoiniúchán do roinnt Eagraíochtaí Neamhrialtasacha chun tacaíocht agus seirbhísí a sholáthar d'íospartaigh lasmuigh den Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin). Tá dul chun cinn déanta maidir le feabhas a chur ar rochtain a chur ar fáil d'íospartaigh ar thacaíochtaí Stáit (an Mheicníocht Náisiúnta Atreorúcháin). Tá bealaí malartacha chun íospartaigh na gáinneála a shainaithint molta ag an leibhéal Aireachta agus tá plé ina leith sin ar siúl fós.

Ag aon chéim den phróiseas, nó más náisiúnach neamh-LEE é/í an t-íospartach nach gá dó/di, i dtaca le cúrsaí imscrúdúcháin nó pearsanta de, fanacht sa Stát, éascaíonn an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce dó/di filleadh abhaile. Reáchtálann an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce cláir a bhaineann cúnaimh i ndáil le filleadh toildeonach agus athlánpháirtiú. Tá an cúnaimh sin ar fáil d'íospartaigh na gáinneála, beag beann ar a náisiúntacht, ar mian leo filleadh abhaile do deonach ach nach bhfuil na hacmhainní acu, lena n-áirítear na doiciméid riachtanacha, chuige sin. Tá oifigí ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce i gcuid mhór tíortha agus tá líon mór díobh tar éis líonra láidir tacaíochta a chur ar bun i réimsí éagsúla amhail saoráidí tithíochta agus cúnaimh liachta, agus é mar aidhm aige sin tacú le híospartaigh le linn phróiseas deacair an athlánpháirtíochta.

Is féidir mionsonraí iomlána faoin Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin a fháil ag www.blueblindfold.gov.ie, áit a bhfoilsítear nósanna imeachta foirmiúla chun treoir a thabhairt d'oifigigh phoiblí le linn íospartaigh na gáinneála a shainaithint agus a chosaint, mar shampla:

- Tá Ráiteas ar Róil agus ar Fhreagrachtaí⁸ ann ina leagtar amach na róil agus na freagrachtaí atá ag gníomhaireachtaí Stáit agus ag Eagraíochtaí Neamhrialtasacha. Déantar cur síos sa Ráiteas ar an bpróisis sainaitheanta, ar an raon seirbhísí agus beart cúnaimh atá ar fáil, ar fhaisnéis maidir le rochtain ar na seirbhísí sin, agus ar an ról a bhíonn ag eagraíochtaí iomchuí ag céimeanna éagsúla.
- Tá Socruithe Riaracháin Inimirce⁹ ann chun bealach a chur ar fáil chun fanacht sa Stát fad a bheidh imscrúdú ar siúl ar gháinneáil i gcás íospartaigh amhrasta gáinneála Neamh-LEE nach bhfuil an cead sin acu thairis sin. D'fhéadfadh an chosaint shealadach sin teacht chun bheith ina cead maidir le buanchónaí.
- Tugann Treoir maidir le Nósanna Imeachta d'Íospartaigh Gáinneála in Éirinn¹⁰ faisnéis d'íospartaigh gáinneála i ndáil lena gcuid ceart.

⁸<http://www.blueblindfold.gov.ie/en/BBF/Statement%20of%20Roles%20and%20Responsibilities.pdf/Files/Statement%20of%20Roles%20and%20Responsibilities.pdf>

⁹<http://www.blueblindfold.gov.ie/en/BBF/Administrative%20Immigration%20Arrangements%20for%20the%20Protection%20of%20Victims%20of%20Human%20Trafficking%20-%20March%202011.pdf/Files/Administrative%20Immigration%20Arrangements%20for%20the%20Protection%20of%20Victims%20of%20Human%20Trafficking%20-%20March%202011.pdf>

¹⁰<http://www.blueblindfold.gov.ie/en/BBF/Guide%20to%20Procedures%20June%202015.pdf/Files/Guide%20to%20Procedures%20June%202015.pdf>

EAGRAÍOCHTAÍ RANNPHÁIRTEACHA

Déantar comhoibriú dlúth idir na geallsealbhóirí sa chomhrac in aghaidh na gáinneála a aithint, ar bhonn idirnáisiúnta mar ghné thábhachtach de straitéis rathúil frithgháinneála. Díríonn trí chomhlacht Stáit shainiúla go díreach ar gháinneáil ar dhaoine.

Comhordaíonn an **Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais** an beartas maidir le gáinneáil ar dhaoine in Éirinn agus oibríonn sí i gcomhar le gníomhaireachtaí eile de chuid rialtas na hÉireann agus le heagraíochtaí neamhrialtasacha.

Tá an **tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine** (HTICU) ina chuid de Bhiúro Náisiúnta an Gharda Síochána um Sheirbhísí Cosanta (GNPSB) agus tá oilteacht ar leith ar oifigigh de chuid an Aonaid sin maidir le gáinneáil ar dhaoine.

Soláthraíonn an **tAonad um Gháinneáil ar Dhaoine a Chosc** (AHTT) i bhFeidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE) plean cúraim ar leithligh do gach íospartach gáinneála ar dhaoine.

Déanann an **tSeirbhís Idirnáisiúnta um Chóiríocht Chosantach** (IPAS) cóiríocht a chur ar fáil d'íospartaigh ionchasacha agus amhrasta ar bhonn tarchur a fhaightear ón nGarda Síochána.

Fanann íospartaigh ionchasacha agus amhrasta atá san áireamh sa phróiseas tearmainn i gcóiríocht IPAS fad atá cinneadh á dhéanamh i ndáil lena n-éileamh ar thearmann nó atá san áireamh i bpróisis ghaolmhara (e.g. iarratas ar Chead chun Fanacht nó ar Chosaint Choimhdeach).

Soláthraíonn aturnaetha de chuid an **Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil** cúnamh dlíthiúil agus comhairle dhlíthiúil d'íospartaigh na gáinneála.

Tá **Ruhama** lonnaithe i mBaile Átha Cliath agus is Eagraíocht Neamhrialtasacha í a oibríonn ar leibhéal náisiúnta in éineacht le mná atá thíos le striapachas agus le cineálacha eile dúshaothraithe ghnéasaigh tráchtála. Soláthraíonn Ruhama seirbhís do mhná atá páirteach faoi láthair i striapachas ar an tsráid agus i striapachas eas-sráide, do mhná atá ag fágáil shaol an striapachais, do mhná atá ina n-íospartaigh gáinneála gnéasaí agus do mhná a raibh baint acu le striapachas roimhe seo.

Is eagraíocht náisiúnta í **Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn** (MRCI) agus oibríonn sí chun ceartas, cumhachtú agus comhionannas a chur chun cinn thar ceann oibríthe imirceacha agus a dteaghlach. Soláthraíonn Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn faisnéis, tathaint agus tacaíocht dhlíthiúil d'imircigh agus dá dteaghlach ar fud na hÉireann. Oibríonn an eagraíocht chun íospartaigh gáinneála i gcomhair dúshaothrú saothair a shainaitheint, agus chun tacú leo, agus tacaíonn sí fás agus forbairt roinnt grúpaí gníomhaíochtaí a chumasaíonn d'oibríthe imirceach leochaileach a bheith ag obair le chéile agus feabhas a chur ar dhálaí oibre in earnálacha sonracha.

I measc na n-eagraíochtaí eile atá gníomhach maidir le soláthar seirbhísí d'íospartaigh gáinneála, áirítear na heagraíochtaí seo a leanas:

Oibríonn an **Chomhairle um Inimircigh in Éirinn** (ICI) chun feabhsuithe a bhaint amach i dtaca le cearta agus cosaintí d'imircigh agus dá dteaghlach trí oibriú a dhéanamh i ndáil le beartas agus feachtas maidir le saincheistanna a bhaineann le himirce, lánpháirtiú agus

gáinneáil ar dhaoine. Tá ionad neamhspleách dlí ag an gComhairle um Inimircigh in Éirinn agus oibríonn siad líne chabhrach le haghaidh fiosruithe maidir le hinimirce.

Tá an **Sexual Violence Centre Cork** (SVCC) lonnaithe i gCorcaigh agus is eagraíocht é a oibríonn chun deireadh a chur le foréigean gnéasach sa tsochaí trí mhéadú a dhéanamh ar an bhfeasacht maidir le minicíocht, teagmhais agus dinimicí an fhoréigin idirphearsanta sa tsochaí. I measc a cuid seirbhísí áirítear comhairliú tacaíochta, ionadaíocht, líne chabhrach teileafóin agus Seirbhís Cóireála Ionsaí Ghnéasaigh (SATS).

Is é atá in **Doras Luimní** ná eagraíocht a oibríonn chun tacú le cearta imirceach a bhfuil cónaí orthu i Luimneach agus i réigiún an Mheániarthair i gcoitinne, agus chun cearta na ndaoine sin a chur chun cinn. Soláthraíonn an eagraíocht tacaíocht dhíreach speisialaithe d'íospartaigh na gáinneála ar dhaoine agus do mhná atá ag gabháil do striapachas nó atá ag fágáil shaol an striapachais.

Is eagraíocht idirnáisiúnta í an **Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce** (IOM) agus baineann a príomhfhreagracht le cúnamh a thabhairt do dhaoine maidir le filleadh ar a dtír thionscnaimh más mian leo déanamh amhlaidh. Tugtar cúnamh do náisiúnaigh AE agus do náisiúnaigh neamh-AE araon.

COIR NA GÁINNEÁLA AR DHAOINE A CHOMHRAC

Ní raibh aon chiontuith ann sa bhliain 2019 mar gheall ar chionta gáinneála ar dhaoine agus is maith a thuigtear na deacrachtaí a bhaineann le ciontuith a bhaint amach in aghaidh gáinneálaithe. D'ainneoin gach díchill, theip ar gach ceann ar leith de na hionchúisimh a tionscnaíodh le blianta beaga anuas, rud a tharla mar gheall ar chúiseanna a bhain le finnéithe. Tá an Garda Síochána ag leanúint de roinnt cásanna a shaothrú go dian ar cásanna iad a tionscnaíodh roimh an mbliain 2019 agus, sa bhliain 2019, chuir siad tús le caingne maidir le roinnt cásanna nua.

De bharr chineál idirnáisiúnta na coire seo, glacann an Garda Síochána páirt i ngníomhartha idirnáisiúnta in aghaidh gáinneála freisin, agus déantar gníomhaíocht shuntasach sa réimse seo a lua anseo thíos.

AN tARDÁN EORPACH ILDISCIPLÍNEACH I gCOINNE BAGAIRTÍ COIRIÚLA (EMPACT)

Sa bhliain 2018, chuaigh an Garda Síochána isteach i dTimthriall AE 2018– 2021, Grúpa EMPACT i leith na Gáinneála ar Dhaoine. Tagann Grúpa EMPACT le chéile in Europol sa Hág agus is é an tArdán Ildisciplíneach i gcoinne Bagairtí Coiriúla é. Tá sé ina chuid de chur chuige póilíneachta de chineál faisnéiseach i leith dul i ngleic le coireacht eagraithe agus tá gáinneáil ar dhaoine i measc na réimsí tosaíochta atá aige. Tá Éire ina ball den ghrúpa de chuid EMPACT ar a dtugtar ETUTU agus a dhíríonn ar gháinneáil ar dhaoine ón Nigéir isteach san Aontas Eorpach.

Mar chuid de Laethanta Comhghníomhaíochta EMPACT 2019, ghlac Éire páirt i seachtain gníomhaíochta ar lena linn a díriodh ar Gháinneáil/Dúshaothrú Leanaí i mBaile Átha Cliath. Rinne Oifigigh Rialaithe Inimirce seiceálacha treisithe in ionaid rialaithe pasanna agus bhí oiliúint faighte acu i dtaobh conas aird ar leith a thabhairt ar mhionaoisigh a raibh aosaigh, seachas garghaolta teaghlaigh, in éineacht leo.

Le linn Sheachtain Ghníomhaíochta EMPACT freisin, chabhraigh an tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine leis an Aonad Bainistíochta Teorann i mBaile Átha Cliath mar chuid de thionscnamh a bhain le díriú ar mharaithe a bhí ag taisteal chun dul ag obair ar shoithí iascaireachta.

I measc na gníomhaíochtaí eile de chineál idirnáisiúnta a cuireadh i gcrích sa bhliain 2019, áiríodh faisnéis a mhalartú go tráthrialta, trí Chainéal Interpol, le baill eile de chuid Interpol i dtaca le nithe a bhain le gáinneáil ar dhaoine, agus comhoibriú le Seirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann i ndáil le roinnt imscrúduithe maidir le gáinneáil ar dhaoine agus maidir le striapachas eagraithe.

AN TIONSCADAL MAIDIR LE GÁINNEÁIL AGUS DÚSHAOTHRÚ DAOINE AR OILEÁN NA hÉIREANN (HTEPII)

Sa bhliain 2019, chuir Coláiste Mhuire Gan Smál, Luimneach, tús le grinntaighde maidir le nithe a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine i dtaca le hoileán na hÉireann de. Tá an tionscadal dírithe ar thacair shonraí ardcháilíochta atá ann in Éirinn maidir le gáinneáil ar dhaoine a shainaithint; ar fheabhas a chur ar an bhfaisnéis atá ann faoi láthair; ar chomhoibriú a dhéanamh le hEagraíochtaí Neamhrialtasacha; ar anailís a dhéanamh ar shonraí faoi gháinneáil ar dhaoine agus faoi fhaisnéis maidir le sclábhaíocht; ar cheardlanna a reáchtáil chun faisnéis mhéadaithe feasachta a scaipeadh ar chomhlachtaí amhail scoileanna agus institiúidí; agus ar thuarascáil agus lámhleabhar a chur ar fáil. Tá baint ag an tionscadal taighde le cuspóirí Ghrúpa Santa Marta a mhéid a bhaineann le feasacht a mhéadú maidir le cineál agus scála na gáinneála ar dhaoine in Éirinn. Ina theannta sin, tá an tionscadal ailínithe le cuspóirí an Dara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn a Chosc agus a Chomhrac.

PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA

Foilsíodh Dara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn a Chosc agus a Chomhrac i mí Dheireadh Fómhair 2016 agus sainithníodh 65 ghníomh ar leithligh ann chun gáinneáil a chomhrac agus chun cabhrú le híospartaigh. Bhí na gníomhartha sin bunaithe ar an bhfreagairt i leith an Chéad Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta agus ar an taithí idirnáisiúnta agus intíre go dtí seo agus tá foráil ann sa dara plean maidir le tionscnaimh nua chun aghaidh a thabhairt gháinneáil ar dhaoine de gach uile chineál.

Comhlánaíonn an Plean Gníomhaíochta Náisiúnta seo ár gcuid gealltanais faoi Dhara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta na hÉireann maidir le UNSCR 1325 maidir le Mná, Síocháin agus Slándáil agus na gealltanais sin atá leagtha amach in Achoimre Oibre an Phlean Náisiúnta maidir le Gnó agus Cearta an Duine.

Táthar ag leanúint den obair ar chur i bhfeidhm an phlean. Tá cuid mhór de na gníomhartha curtha i bhfeidhm, tá obair ar siúl chun roinnt eile a chur i gcrích

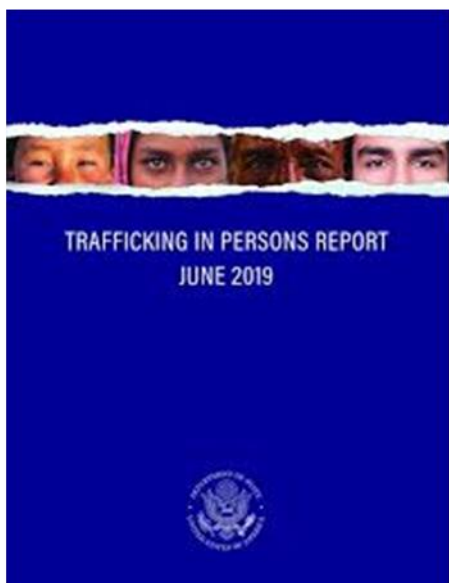
agus tá ionstraimí nua beartais á n-athbhreithniú agus á dtabhairt isteach ar bhonn tráthrialta.

5. MEASÚNUITHE AGUS COMHOIBRIÚ IDIRNÁISIÚNTA

TUARASCÁIL 2019 NA STÁT AONTAITHE maidir le ‘GÁINNEÁIL AR DHAOINE’

Déanann Roinn Stáit na Stát Aontaithe measúnú gach bliain ar ghníomhartha de chuid tíortha ar fud an domhain chun gáinneáil ar dhaoine a chomhrac. Cuireann na Stáit Aontaithe tíortha i gceann amháin de cheithre leibhéal ar leith. Tá an leibhéal bunaithe ar mhéid iarrachtaí na rialtas lena mbaineann chun na caighdeáin atá socraithe le hAcht na Stát Aontaithe maidir le Cosaint Íospartach Gáinneála a chomhlíonadh ar mhaithe le deireadh a chur le gáinneáil ar dhaoine, ar caighdeáin iad atá i gcomhréir le Prótacal Palermo tríd is tríd, is é Leibhéal 1 an rangú is airde agus is é atá sna leibhéil eile ná Leibhéal 2. Leibhéal 2w agus Leibhéal 3.

I dTuarascáil 2019 maidir le Gáinneáil ar Dhaoine¹¹ tuairiscíodh gur choinnigh Éire a rátáil Leibhéal 2.

De réir na tuarascála, tá Rialtas na hÉireann tar éis “iarrachtaí méadaitheacha foriomlána a léiriú i gcomparáid leis an tréimhse tuairiscithe roimhe seo” agus áirítear i measc na n-iarrachtaí sin “iarrachtaí chun tús a chur le comhordú a dhéanamh in éineacht le geallsealbhóirí ar fhorbairt sásra nua náisiúnta sainaitheanta agus atreorúcháin agus chun líon níos mó íospartach a shainaitheant”. Ina theannta sin, rinneadh roinnt

moltaí sa tuarascáil arb é a leanfadh astu, dá gcuirfí i bhfeidhm iad, ná go gcuirfí feabhas ar sheirbhísí d’íospartaigh agus go bhfágfaí gur tír níos naimhdí í Éire do gháinneálaithe i dtaca lena n-íospartaigh a dhúshaothrú inti.

GRÚPA SANTA MARTA

Bunaíodh Grúpa Santa Marta sa bhliain 2014 agus is é atá ann ná comhghuaillíocht idirnáisiúnta príomhoifigeach póilíneachta agus easpaigí as gach cearn den domhan atá ag obair in éineacht leis an tsochaí shibhialta chun deireadh a chur le gáinneáil ar dhaoine agus le sclábhaíocht an lae inniu. Laistigh de Ghrúpa Santa Marta, tá Éire i gceannas ar

¹¹<https://www.state.gov/reports/2019-trafficking-in-persons-report/>

Thionscadal Muirí an Atlantaigh Thuaidh a bhfuil an Ríocht Aontaithe, an Spáinn agus an Phortaingéil páirteach ann freisin. Ina theannta sin, baineann an tionscadal seo le gáinneáil ar dhaoine sa tionscal muirí san Atlantach Thuaidh.

COMHAR TRASTEORANN

Tá údaráis na hÉireann ag obair go dlúth le comhghleacaithe forfheidhmithe dlí i dTuaisceart Éireann lena chinntiú go bhfuil cur chuige uile-oileáin againn i leith gníomhaíocht choiriúil eagraithe agus go bhfuil tiomantas ann i leith imscrúduithe trasteorann agus oiliúint trasghníomhaireachta. Reáchtáladh sainoiliúint don Gharda Síochána i mí Aibreáin 2019 agus Seirbhís Phóilíneachta Thuaisceart Éireann, an FBI agus Oifigigh de chuid Roinn Ceartais na Stát Aontaithe, ionchúisitheoir de chuid na Stát Aontaithe agus baill foirne de chuid na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais bainteach leis an oiliúint sin.

Tá roinnt oibríochtaí lena ngabhann gné thrasteorann á gcur i gcrích faoi láthair ag an nGarda Síochána, ar oibríochtaí iad a bhfuil Seirbhís Phóilíneachta Thuaisceart Éireann páirteach iontu. Is é atá i gceist leis na himscrúduithe lena mbaineann ná an dá eagraíocht phóilíneachta a bheith ag díriú ar Ghrúpaí Coireachta Eagraithe a bhfuil droch-amhras ann ina leith a léiríonn go bhfuil siad bainteach le striapachas a eagrú.

TASCFHÓRSA INTERPOL AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE (ITHT)

Leanann Éire de pháirt a ghlacadh i dTascfhórsa Interpol ar Gháinneáil ar Dhaoine. Is grúpa oibre idirnáisiúnta é sin do speisialtóirí forfheidhmithe dlí atá tiomanta i leith cosc a chur ar gháinneáil ar dhaoine ar leibhéal domhanda. Trí úsáid a bhaint as faisnéis, taighde, oideachas agus foghlaim a chomhroinntear, féachann an Tascfhórsa le modhanna imscrúdúcháin a chur ar aghaidh agus a fheabhsú a mhéid a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine.

LÍONRA AE RAPÓIRTÉIRÍ NÓ SÁSRAÍ COIBHÉISEACHA AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE

Ar an 13 agus 14 Bealtaine 2019, d'fhreastail an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais ar chruinniú den Líonra AE Rapóirtéirí nó Sásraí Coibhéiseacha ar Gháinneáil ar Dhaoine, ar cruinniú é a seoladh sa Bhruiséil. Tá oibleagáid ar bhallstáit AE rapóirtéirí náisiúnta nó sásraí coibhéiseacha (NREM-anna) a bhunú. Tá cúraimí NREM-anna riachtanach, ós rud é go n-áiríonn siad na measúnachtaí a dhéanamh ar threochtaí maidir le gáinneáil ar dhaoine, tomhas a dhéanamh ar thorthaí gníomhaíochtaí in aghaidh na gáinneála, lena n-áirítear staitisticí a bhailiú i ndlúthchomhar leis na heagraíochtaí neamhrialtasacha iomchuí atá gníomhach sa réimse seo, agus tuairisciú a dhéanamh.

AN LÍONRA EORPACH MAIDIR LE CEARTA ÍOSPARTACH (ENVR)

I rith na tréimhse ón 23 Deireadh Fómhair 2019 go dtí an 25 Deireadh Fómhair 2019, ghlac an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais páirt i gCruinniú agus i Seimineár Fómhair Shaineolaithe agus an Líonra Eorpaigh maidir le Cearta Íospartach (ENVR). Is líonra neamhfhoirmiúil é ENVR ina gcuimsítear gairmithe de chuid Bhallstáit an Aontais Eorpaigh atá ag obair i réimse na gceart íospartach, lena n-áirítear na cearta atá ag íospartaigh na gáinneála ar dhaoine. Díríonn ENVR ar fheidhm phraiticiúil a thabhairt do reachtaíocht an Aontais Eorpaigh trí líonra beo a choimeád ar bun i measc gairmithe de chuid na mBallstát.

6. DUL CHUN CINN SA BHLIAIN 2019 - TIONSCADAIL FAOIN bPLEAN NÁISIÚNTA GNÍOMHAÍOCHTA

BUNÚ AN RAPÓIRTÉARA NÁISIÚNTA I LEITH GÁINNEÁIL AR DHAOINE A CHOSC

Tá Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas á ainmniú mar Rapóirtéir Náisiúnta neamhspleách na hÉireann i leith Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc agus tá an t-ainmniúchán sin á dhéanamh faoi airteagal 19 de Threoir an Aontais Eorpaigh maidir le Gáinneáil ar Dhaoine. I measc fhreagrachtaí an Rapóirtéara Náisiúnta áireofar faireachán a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an bheartais náisiúnta i leith gáinneáil a chosc agus páirt ghníomhach a ghlacadh, ar leibhéal náisiúnta, i mbaillú sonraí maidir le gáinneáil ar dhaoine. Tá reachtaíocht thánaisteach á dréachtú faoi láthair ag an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais d'fhonn an t-ainmniúchán sin a dhaingniú agus ceaptar go mbeidh an reachtaíocht sin réidh gan mhoill.

GRÚPA OIBRE ARDLEIBHÉIL AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE

I mí na Samhna 2019, bhunaigh an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais, Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí agus an Garda Síochána Grúpa Ardleibhéil chun athbhreithniú leanúnach a dhéanamh ar na saincheistanna go léir a bhfuil; baint acu leis an gcreat reachtach oibríochtúil le haghaidh imscrúdú agus ionchúiseamh cásanna a bhfuil baint acu le gáinneáil ar dhaoine agus chun aon feabhsuithe riachtanacha a mholadh, lena n-áirítear feabhsuithe ar an reachtaíocht agus ar an oiliúint a sholáthraítear don phearsanra imscrúdúcháin.

CÓIRÍOCHT SPEISIALAITHE A SHOLÁTHAR

Faoi láthair, is é atá sa chleachtas atá ann ná go ndéantar íospartaigh na gáinneála a chur i gcóiríocht lánlóistín agus go soláthraíonn an tSeirbhís Idirnáisiúnta um Chóiríocht Chosantach seirbhísí foghabhálacha dóibh. Cé gur cóiríocht de chineál solúbtha, daingean atá ann, agus go n-oibríonn sí go maith i dtaca le gníomhaithe eile Stáit de, aithnítear gurb é atá sa chleachtas is fearr ná íospartaigh a lonnú in ionaid speisialtóireachta ina bhfaighidh siad cúram speisialtóireachta agus ina mbeidh siad in ann tacú lena chéile.

Ar fud na bliana 2019, tá caidreamh ar siúl ag an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais le hEagraíochtaí Neamhrialtasacha lena fháil amach an bhfuil réiteach praiticiúil ar fáil i leith shaincheist na cóiríochta, ar réiteach é a bheadh faoi cheannas Eagraíochtaí Neamhrialtasacha agus ar réiteach é a oireann go háirithe d'íospartaigh bhaineanna na gáinneála gnéasaí, ar grúpa iad sin a mbaineann leochaileacht ar leith leo. Táthar tar éis teacht ar chomhaontú i bprionsabal le hEagraíocht Neamhrialtasach agus tá an Roinn ag súil go mbeifear in ann bailchríoch a chur ar chomhaontú leis an eagraíocht neamhrialtasach lena mbaineann go luath.

AN PRÓISEAS SAINAITHEANTA ÍOSPARTACH

Mar chuid de phróiseas láithreach sainaitheanta íospartach, bíonn ar íospartaigh idirchaidreamh a dhéanamh le an nGarda Síochána le gur féidir leo rochtain a fháil ar thacaíochtaí a sholáthraíonn an Stát agus ceaptar go bhféadfadh sé sin cosc a chur ar íospartaigh ionchasacha teacht chun cinn chun sainaitheant a lorg.

Tá athrú bunúsach ar an gcur chuige sin á fhorbairt ar athrú é a fhágfaidh nach freagracht de chuid an Gharda Síochána a thuilleadh é íospartaigh a shainaitheant ach, ina ionad sin, go dtabharfar ról níos lárnaí do ghníomhaireachtaí eile Stáit. Cé go gceaptar go mbainfidh dúshlán leis an tionscadal athrúcháin seo, creideann rialtas na hÉireann go bhfeabhsóidh sé go mór freagairt an Stáit i dtaca le cur chuige comhtháite, íospartach-láraithe i leith seirbhísí a sholáthar do na híospartaigh lena mbaineann, ar mná leochaileacha iad go minic agus iad ag iarraidh éalú ó dhúshaothrú coiriúil.

IMEACHTAÍ MÉADAITHE FEASACHTA

CLÁR CHUN FEASACHT AR GHÁINNEÁIL AR DHAOINE A MHÉADÚ I MEASC PHOBAL DOMHANDA NA nALTRAÍ

Ar an 4 Iúil 2019, chuir Rialtas na hÉireann fáilte roimh lainseáil cláir chun feasacht ar gháinneáil ar dhaoine a mhéadú i measc phobal domhanda na n-altraí. Ba chomhpháirtíocht é an tionscnamh sin idir Comhairle Idirnáisiúnta na nAltraí, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus Coláiste Ríoga na Máinleá in Éirinn chun feasacht ar gháinneáil ar dhaoine a mhéadú i measc 20 milliún altra ar fud an domhain. D'fhreastail níos mó ná 5,000 altra, a raibh ionadaíocht á déanamh acu thar ceann comhlachtaí náisiúnta altranais i níos mó ná

120 tír, ar Chomhdháil Chomhairle Idirnáisiúnta na nAltraí i Singeapór agus lainseáladh leabhrán cuimsitheach le linn na comhdhála sin.

LÁ FRITHGHÁINNEÁLA DAOINE AN AONTAIS EORPAIGH

Ar an lá roimh Lá Frithgháinneála an Aontais Eorpaigh, an 17 Deireadh Fómhair 2019, i gcomhpháirtíocht le *Mercy Efforts for Child Protection against Trafficking within the Hospitality Sector* (MECPATHS), d’eagraigh an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais imeacht maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc i dteach cúirte Chorcaí. Eagraíodh an t-imeacht sin chun comóradh a dhéanamh ar óráid a thug Frederick Douglass ansin sa bhliain 1845, is é sin le rá, an sclábhaí éalaitheach, an leasaitheoir sóisialta, an daonfhuascailteoir, an t-óráidí, an scríbhneoir agus an státaire Meiriceánach. Thacaigh Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, Seirbhísí Cúirte Chorcaí agus *Cork Sexual Violence Centre* leis an imeacht.

Thug an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais cur i láthair maidir le hanailís ar an staid i leith na gáinneála ar dhaoine in Éirinn agus maidir leis an tábhacht atá ag comhoibriú i dtaca le cur i gcoinne na gáinneála ar dhaoine. Bhí 150 duine i láthair ag an imeacht agus d’fhreastail roinnt daoine ardphróifíle air, lena n-áirítear na daoine seo a leanas: An Tánaiste, an tAire Staunton, Coimisinéir an Gharda Síochána, Ambasadóirí na Stát Aontaithe, na Rómáine agus na Liotuáine, agus Breithiúna de chuid na hÉireann.

Mar chuid d’imeachtaí MECPATHS freisin, reáchtáladh an t-imeacht dar teideal ‘Soiligh Corcaigh’ ar lena linn a aibhsíodh roinnt foirgneamh suntasach i gCathair Chorcaí i ndath ar an 17 agus ar an 18 Deireadh Fómhair. I measc na bhfoirgneamh sin áiríodh Coláiste na hOllscoile, Corcaigh (An Chearnóg), Halla na Cathrach, Óstán Imperial agus Cloigíní an tSeandúin.

LÁITHREÁN GRÉASÁIN ‘BLUE BLINDFOLD’

Ar an 6 Aibreán 2018, sheol an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, Charlie Flanagan TD, leagan athchóirithe den láithreán gréasáin ‘*Blue Blindfold*’, www.blueblindfold.gov.ie. Soláthraíonn an láithreán, ar a dtugtar blueblindfold.gov.ie, forléargas áisiúil ar an tslí ina dtagann an choir chun cinn in Éirinn, ar an tslí inar féidir le daoine den phobal comharthaí gáinneála a thabhairt faoi deara agus a thuairisciú, agus ar an tslí ina dtacaíonn an Stát le híospartaigh nuair a shainaithnítear iad. Spreagann móitíf an ‘*Blue Blindfold*’ do dhaoine den phobal gan neamhshuim a dhéanamh de chomharthaí na gáinneála ar dhaoine.

Sa bhliain 2019, fuarthas 67 dteachtaireacht ríomhphoist trí láithreán gréasáin ‘*Blue Blind-Fold*’ agus bhí faisnéis ann sna teachtaireachtaí sin maidir le teagmhais líomhnaithe gáinneála ar dhaoine.

OILIÚINT

GNÍOMHAÍOCHTAÍ OILIÚNA

Féachann Éire le dea-chleachtas a bhaint amach maidir lena cur chuige íospartach-láraithe i leith gáinneáil ar dhaoine a chomhrac. Chuige sin, déanann na húdaráis iomchuí in Éirinn oiliúint frithgháinneála ar dhaoine de chineálacha sainiúla éagsúla a mhaoiniú agus a sholáthar. Mar chuid den oiliúint sin, leagtar béim ar leith ar shainaithint íospartach amhrasta na gáinneála ar dhaoine agus ar chúnamh cuí a chur ar fáil do na híospartaigh sin. Tá ról ceannasach ag an nGarda Síochána maidir leis an bpróiseas sin.

Go dtí seo, tá oiliúint curtha ar fáil do 1,489 gcomhalta den Gharda Síochána chun a chumhachtú don phearsanra a oibríonn ar an ‘líne thosaigh’ gáinneáil ar dhaoine a shainaithint agus imscrúduithe iomchuí a dhéanamh.

Déanann an tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine oiliúint atá bainteach le gáinneáil ar dhaoine a sholáthar do chomhaltaí ar promhadh de chuid an Gharda Síochána mar chuid den chroí-churaclam oiliúna a chuirtear ar fáil dóibh i gColáiste Oiliúna an Gharda Síochána sa Teampall Mór, Co. Thiobraid Árann. Is é is cuspóir dó sin ná feasacht a chruthú i measc Gardaí ar Promhadh maidir leis an tábhacht a bhaineann le leochaileacht daoine atá bainteach le trádáil an ghnéis a shainaithint agus maidir leis an tábhacht a bhaineann le déileáil go cuí leis na daoine sin.

Sa bhliain 2019 freisin, i gcomhar leis an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Imirce agus le soláthraithe seirbhísí líne tosaigh eile de chuid Eagraíochtaí Neamhrialtasacha eile, d’eagraigh an tAonad um Imscrúdú agus um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine cúrsa 3 lá maidir le gáinneáil ar dhaoine i gColáiste Oiliúna an Gharda Síochána.

Ar an 7 Eanáir 2019, cuireadh tús le hoiliúint le haghaidh pearsanra nua a bhí á shannadh do gach Aonad Rannach Seirbhísí Cosantacha, ar oiliúint í a cuireadh ar fáil i gColáiste an Gharda Síochána. Tá sé de chúram ar na sain-Aonaid nua sin de chuid an Gharda Síochána feabhas a chur ar sheirbhísí a thugtar d’íospartaigh na gáinneála ar dhaoine agus d’íospartaigh coireanna tromchúiseacha eile lena ngabhann foréigean gnéasach.

Sa bhliain 2019, lean Biúro Inimirce náisiúnta an Gharda Síochána de shainchúrsaí oiliúna a chur ar fáil do níos mó ná 100 oifigeach inimirce de chuid an Gharda Síochána atá sannta do gach Rannán de chuid an Gharda Síochána.

Sa bhliain 2019, ghlac an Garda Síochána agus Seirbhís Phóilíneachta Thuaisceart Éireann páirt in oiliúint a bhain le gáinneáil ar dhaoine ar oiliúint í sin a éascaíonn forbairt boinn chomhchoitinn eolais agus d’fhonn dea-chleachtas a chomhroinnt, agus é mar chuspóir dó sin ná gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac in Éirinn agus i dTuaisceart Éireann araon.

I mí Aibreáin 2019, fuair an tAonad Bainistíochta Teorann in Aerfort Bhaile Átha Cliath sainoiliúint i réimse na gáinneála ar dhaoine, ar oiliúint í a bhí dírithe ar dhúshaothrú maraithe a gáinneáladh chun dul ag obair ar bord soithí iascaireachta. Ina dhiaidh sin, i mí an Mheithimh, fuair an tAonad Bainistíochta Teorann oiliúint a bhí dírithe ar gháinneáil ar

leanaí agus ar dhúshaothrú leanaí. Fuair Oifig Rialaithe Inimirce oiliúint i dtaobh conas aird ar leith a thabhairt ar mhionaoisigh a bhfuil aosaigh, seachas neasgholta teaghlaigh in éineacht leo.

De bhreis air sin, i Márta na bliana 2019, thug an tAonad um Imscrúdú & um Chomhordú ar Gháinneáil ar Dhaoine Cur I Láthair maidir le Feiniméan na Gáinneála ar Dhaoine mar chuid d'Ard-Chúrsa Dioplóma Óstaí an Rí maidir le hInimirce agus Tearmann. I measc na rannpháirtithe, áiríodh Aturnaetha agus Oifig Stáit, mar aon le daoine de chuid na Socháí Sibhialta. I mí an Mhárta 2019 freisin, rinneadh cur i láthair den chineál céanna a thíolacadh d'Oibrithe Sóisialta a bhí ag obair in Aonaid Chúraim Chónaithe do Chuardaitheoirí Tearmainn.

TAIGHDE

TIONSCADAL HTEPII

Cuireadh tús le Tionscadal na Gáinneála ar Dhaoine agus an Dúshaothraithe in oileán na hÉireann (HTEPII - tionscadal Santa Marta) i mí a Mheithimh 2018 agus bhí Coláiste Oideachais Mhuire Gan Smál i gceannas air. Faigheann an tionscadal taighde sin páirtmhaoiniú ón nGarda Síochána agus faigheann sé tacaíocht ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Meastar go dtiocfaidh deireadh leis an tionscadal sa bhliain 2020.

Tá an tionscadal dírithe ar thacair shonraí ardcháilíochta atá ann in Éirinn maidir le gáinneáil ar dhaoine a shainiú; ar fheabhas a chur ar an bhfaisnéis atá ann faoi láthair; ar chomhoibriú a dhéanamh le hEagraíochtaí Neamhrialtasacha; ar anailís a dhéanamh ar shonraí faoi gháinneáil ar dhaoine agus faoi fhaisnéis maidir le sclábhaíocht; ar cheardlanna a reáchtáil chun faisnéis mhéadaithe feasachta a scaipeadh ar chomhlachtaí amhail scoileanna agus institiúidí; agus ar thuarascáil agus lámhleabhar a chur ar fáil.

DEARCADH ÍOSPARTACH MAIDIR LE GÁINNEÁIL AR MHAITHE LE DÚSHAOTHRÚ GNÉASACH IN ÉIRINN

I mí Eanáir 2019, thángthas ar chomhaontú le hOllscoil Mhá Nuad maidir le scóip tionscadail taighde d'fhonn maoiniúchán a chur ar fáil le haghaidh tionscadal taighde trína ndéanfar scrúdú ar dhearccháil íospartach i leith gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach in Éirinn, ar a dtuairim agus ar a dtuiscint i dtaca leis an gcóras breithiúnach agus i dtaca leis an Acht um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha) 2017, agus d'fhonn comhthéacs dlíthiúil, beartais agus teoriciúil na gáinneála gnéasaí in Éirinn a mhapaíl. Meastar go mbeidh an tuarascáil a éireoidh as an tionscadal ar fáil sa bhliain 2020.

ATHBHREITHNIÚ AR AN ACHT UM AN DLÍ COIRIÚIL (CIONTA GNÉASACHA) 2017

Sa bhliain 2019, cuireadh tús le hobair ullmhúcháin ar an athbhreithniú ar Alt 25 den Acht um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha) 2017 lenar cruthaíodh an cion maidir le seirbhísí gnéasacha a cheannach. Mar chuid den athbhreithniú, déanfar measúnacht ar thionchar agus ar éifeachtacht na forála sin. In Éirinn, tá dlúthcheangal ann idir striapachas agus dúshaothrú ban leochaileach agus leanáí leochaileacha agus beidh coinníollacha sainráite ann i leith scrúdú a dhéanamh ar an nasc idir striapachas agus gáinneáil ar dhaoine. Tá an t-athbhreithniú le coimisiúnú faoi dheireadh na bliana 2020.

MAOINIÚCHÁN

MAOINIÚCHÁN ÓN ROINN DLÍ AGUS CIRT AGUS COMHIONANNAIS

Sa Dara Plean Gníomhaíochta Náisiúnta chun Gáinneáil ar Dhaoine in Éirinn a Chosc agus a Chomhrac, tugtar gealltanais go gcinnteoidh an Roinn go mbeidh maoiniúchán ar fáil d'Eagraíochtaí Neamhrialtasacha atá gníomhach i réimse na gáinneála ar dhaoine. Tríd an ngealltanais sin, aithnítear an ról atá an Eagraíochtaí Neamhrialtasacha maidir le cabhrú le híospartaigh na gáinneála ar dhaoine rochtain a fháil ar thacaíochtaí atá riachtanacha chun cabhrú leo téarnamh a dhéanamh ón uafás atá fulaingthe acu.

Tá maoiniúchán ar fáil ar bhonn bliantúil i gcás eagrúcháin den sórt seo a leanas:

- Eagraíochtaí a oibríonn próiseas struchtúrtha maidir le measúnú, réamh-shainiúcháin íospartach ionchasach agus tarchurtha chuig an Meicníocht Náisiúnta Atreorúcháin
- Eagraíochtaí a chabhraíonn le daoine a imíonn as staideanna gáinneála
- Eagraíochtaí a thacaíonn le híospartaigh tacaíochtaí cúitimh, tithíochta, sláinte agus géarchéime a fháil
- Eagraíochtaí a dhéanann bainistíocht agus maoirseacht ar chásanna, lena n-áirítear tuairisciú don Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais ar bhonn sceidealaithe
- Eagraíochtaí a dhéanann gníomhaíochtaí iomchuí eile

Sa bhliain 2019, chuir an Roinn maoiniúchán ar fáil do na hEagraíochtaí Neamhrialtasacha seo a leanas:

Ruhama

Cuireadh €350,000 ar fáil do Ruhama

- chun a chumasú dó tacaíocht, cúnamh agus deiseanna a chur ar fáil do mhná a ndearnadh gáinneáil orthu ar mhaithe le dúshaothrú gnéasach, agus

- chun cúnamh agus deiseanna a chur ar fáil chun scrúdú a dhéanamh ar mhalairtí ar striapachas agus ar théarnamh fadtéarma ó thráma na gáinneála gnéasaí
- chun oibriú chun athrú a dhéanamh ar dhearcthaí an phobail agus ar chleachtais agus ar bheartais phoiblí trína n-éascaítear dúshaothrú ban trí bhíthin striapachais.

Ar an meán, tacaíonn Ruhama le 300 bean sa bhliain, is é sin, mná atá thíos le striapachas nó le gáinneáil ghnéasach.

Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn

Soláthraíodh €84,500 d'Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn. Ós rud é go bhfuil dálaí oibre contúirteacha tar éis teacht chun cinn, gan trácht ar an riosca gaolmhar maidir le gáinneáil ar dhaoine, in earnálacha áirithe tá ról lárnach ag Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn maidir le feasacht a mhéadú i measc pobail imirceach agus maidir le táscairí gáinneála a aithint sa phobal sin. Ina theannta sin, soláthraíonn Ionad Chearta na nImirceach in Éirinn oiliúint do raon leathan gairmithe agus gníomhaireachtaí maidir leis na saincheisteanna a bhaineann le gáinneáil ar mhaithe le dúshaothrú saothair.